

PORSGRUNN KOMMUNE

Rutiner for tilsyn

Privat grunnskoleopplæring i heimen

Sammen om Porsgrunn

Innholdsfortegnelse

Innholdsfortegnelse	1
Rutinebeskrivelse	2
Registrering av elever	2
Oppstart av privat grunnskoleopplæring i hjemmet	2
Tilsyn.....	2
Dersom privat grunnskoleopplæring i hjemmet ikke er tilfredsstillende.....	3
Barn som har fylt 15	3
Overgang til videregående opplæring	3
Litteratur:.....	3
Vedlegg 1: Mal for invitasjon til første samtale.....	4
Vedlegg 2: Mal for oppstartssamtale.....	5
Vedlegg 3: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med foresatte.....	6
Vedlegg 4: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med elev	7
Vedlegg 5: Mal for rapport.....	0

Rutinebeskrivelse

Privat grunnskoleopplæring i hjemmet er regulert i Opplæringsloven § 22-5. Det følger av loven at kommunen både har en rett og en plikt til å føre tilsyn med opplæringen. Tilsyn av privat grunnskoleopplæring i hjemmet gjennomføres av nærskolen til eleven. Skolen velger selv tilsynslærer. Læreren skal ha kompetanse til å vurdere opplæringskvaliteten og elevens faglige utvikling. Ved behov kan det bes om assistanse fra oppvekstavdelingen i kommunen.

Elever som får privat grunnskoleopplæring i hjemmet, får opprettet egne saker rundt forholdet i kommunens arkiv.

Registrering av elever

Elever registreres ved gjennom import fra folkeregisteret første arbeidsdag hver måned. Elever som ikke har norsk fødselsnummer registreres gjennom barnehagesøknader, flyttemeldinger eller at familiene selv tar kontakt, i påvente av en nasjonal registrering for disse elevene.

Ved flytting til kommunen ber nærskolen, som tilsynsskole, om samtykke til innhenting av nødvendig dokumentasjon fra tidligere tilsynsmyndighet. Dersom en hjemmeskoleelev flytter fra kommunen, meldes flytting til ny kommune av nærskolen. Ved henvendelse fra ny tilsynsmyndighet og samtykke fra foresatte oversendes tilsynsrapporter.

Oppstart av privat grunnskoleopplæring i hjemmet

Foresatte melder skriftlig fra til Porsgrunn kommunen om at barnet skal ha privat grunnskoleopplæring i hjemmet. Meldingen sendes til Porsgrunn kommune, PB 128, 3901 Porsgrunn. Eleven blir registrert som hjemmeskoleelev, og nærskolen til eleven registrerer eleven som tilsynselev.

Dersom skolen mottar melding om privat grunnskoleopplæring i hjemmet direkte, tar skolen kontakt med oppvekstadministrasjonen for registrering av eleven som hjemmeskoleelev.

Nærskolen til eleven sender ut et svarbrev på meldingen om hjemmeskole og inviterer foresatte og eleven til en samtale. I samtalen skal det informeres om privat grunnskoleopplæring i hjemmet og om kravet om tilsyn, og det vil lages avtaler for tilsynet (se mal - [vedlegg 1](#)).

Tilsyn

Tilsyn skal gjennomføres av tilsynslærer fra nærskolen til eleven. Tilsynet skal settes i gang senest tre måneder etter at privat grunnskoleopplæring i hjemmet tar til. Tilsynslærer skal ha pedagogisk kompetanse til å vurdere opplæringen og elevens faglige utvikling.

Det skal etterstrebes å etablere et godt samarbeid mellom tilsynsansvarlige, foreldrene og eleven. Tilsynsmøtene skal skje på nærskolen eller som hjemmebesøk dersom familien selv ønsker hjemmebesøk. I første møte skal forventninger til privat grunnskoleopplæring i hjemmet, tilsyn og særskilte prøver avklares. Det skal også lages en plan for det videre samarbeidet (se mal - [vedlegg 2](#)).

Tilsyn skal foregå minst to ganger per skoleår. I tillegg skal eleven gjennomføre nasjonale kartlegginger og prøver. Det er tilsynslærer som vurderer hvilke prøver som skal gjennomføres ut over de obligatoriske prøvene knyttet til trinn. Det kan også gis prøver i andre fag og fagområder enn det som kartlegges gjennom nasjonale kartleggingsprøver og de nasjonale prøver. Særskilte prøver skal gjennomføres på nærskolen. Tilsynslærer organiserer gjennomføringen. Ved tvil om

undervisningen er tilstrekkelig, skal tilsynets hyppighet vurderes økt, og det skal vurderes om barnet skal kalles inn til særskilte prøver.

Eleven skal ikke motta individuell vurdering, men opplæringen og elevens utvikling i fag skal redegjøres for i tilsynsrapporten.

Tilsynet skal reflektere innhold i opplæringen og læringsresultater hos elevene, (se retningsgivende spørsmål - [vedlegg 3](#) og [4](#)). Det skal tas hensyn til foreldrenes rett til å tilpasse opplæringen ut fra formålet med privat grunnskoleopplæring i hjemmeten, i de tilfelle livssyn eller pedagogiske forhold ligger til grunn for ønsket om privat grunnskoleopplæring i hjemmet.

For elever som har utenlandsopphold i inntil tre måneder kan tilsyn foregå via nettbaserte tjenester. Ved utenlandsopphold som varer mer enn tre måneder, opphører plikten til opplæring etter norsk lov.

Dersom privat grunnskoleopplæring i hjemmet ikke er tilfredsstillende

Vurderer tilsynsfører at opplæringen i hjemmet ikke tilsvarer den grunnskoleopplæringen som blir gitt i offentlige skoler i Porsgrunn kommune, skal kommunen fatte et enkeltvedtak som krever at barnet starter på skolen. Foresatte skal gis anledning til å uttale seg før vedtak fattes. Barn over 15 år skal også gis anledning til å uttale seg. Kommunalsjef for Oppvekst fatter vedtaket.

Vedtaket er underlagt reglene i forvaltningslovens kapittel IV-VI, og kan påklages til Statsforvalteren (jf. opplæringsloven § 15-2). Oppvekstadministrasjonen etterser om barnet møter på skolen. Dersom barnet ikke møter, må rektor ved skolen melde saken til barnevernet. Foresatte kan straffes med bøter, jf. opplæringsloven § 2-7.

Barn som har fylt 15

Barn som har fylt 15 år avgjør selv spørsmålet om «valg av utdanning». Barn som har fylt 15 år kan selv velge å avslutte opplæringen gitt av foreldrene for å fullføre grunnskolen i den offentlige skolen. Skoleeier, eventuelt rektor ved nærscole, skal innhente samtykke fra eleven.

Overgang til videregående opplæring

Elever som mottar privat grunnskoleopplæring i hjemmet har ikke rett til ordinært vitnemål fra grunnskolen. Nærskolen skal dokumentere at grunnskolen er fullført gjennom en attest. Ungdom som har fullført grunnskolen eller tilsvarende opplæring, har rett til tre års fulltid videregående opplæring, jf. forskrift til opplæringsloven § 4-1. Ved inntak til videregående skole vil ungdom som har hatt privat grunnskoleopplæring i hjemmet bli tatt inn på individuelt grunnlag (Forskrift til opplæringsloven § 4-1.).

Litteratur:

Kunnskapsdepartementet. (2024). *Forskrift om grunnskoleopplæringa og den videregående opplæringa (opplæringsforskrifta)*. Lovdata.

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2024-06-03-900>

Opplæringslova. (2023). *Lov om grunnskoleopplæringa og den videregående opplæringa (LOV-2023-06-09-30)*. Lovdata. <https://lovdata.no/dokument/LTI/lov/2023-06-09-30>

Skien kommune (2022). *Rutiner for tilsyn av privat hjemmeundervisning*.

<https://www.skien.kommune.no/media/Odrlppxn/rutiner-for-tilsyn-av-privat-hjemmeundervisning.pdf>

Vedlegg 1: Mal for invitasjon til første samtale

Adresse foresatte

Unntatt offentligheten ihht

Dato:

Privat grunnskoleopplæring i hjemmet – navn på elev

Undertegnede har den ... mottatt informasjon om privat grunnskoleopplæring i hjemmet for (navn på barnet) f. nr ...

Retten til privat grunnskoleopplæring i hjemmet er forankret i menneskerettighetskonvensjoner og er slått fast i Opplæringsloven § 22-5. Privat grunnskoleopplæring i hjemmet er i utgangspunktet omfattet av de samme lovreglene og forskriftene om opplæringens formål og innhold som opplæringen i offentlig grunnskole.

Etter opplæringsloven har kommunen både en rett og en plikt til å føre tilsyn/ kontroll av opplæringen. Dette tilsynet skal gjennomføres på en slik måte at kommunen ser til at barnet får den «tilsvarende undervisningen» han/hun har rett til. Det er tilsynslærer fra nærskolen som vil utføre dette tilsynet.

Kommunens første tilsyn vil omfatte en orientering av opplæringslovens bestemmelser og Porsgrunn kommunes rutiner for privat grunnskoleopplæring i hjemmet, og en samtale om mål, innhold og planer for opplæringen av (navn på barnet). I samarbeid med dere ønsker vi også å legge en plan for videre tilsyn. Det er ønskelig at (navn på barnet) er til stede til denne samtalen. Det foreslås at dette tilsynet finner sted ... klokken ... på hjemmeadressen/offentlig bygg. Fint om dere kan bekrefte om datoen passer på mail til undertegnede.

Med vennlig hilsen ....

Vedlegg 2: Mal for oppstartssamtale

Gjennomføringsplan for tilsyn ved privat grunnskoleopplæring i hjemmet

Forankring: Det vises til kommunal rutine for tilsyn ved privat grunnskoleopplæring i hjemmet. Denne skal sikre at kommunen fører tilsyn med elever som får privat grunnskoleopplæring i hjemmet.

Navn:		Adresse:	Mobil:
Navn elev:	f.dato:		
Navn foresatte:			
Navn foresatte:			
Skoleeier har gått gjennom kommunens rutiner og sikret at foresatte er gjort kjent med innholdet:			
Dato:			
Bakgrunn for valg av privat grunnskoleopplæring i hjemmet:			
Planer for gjennomføringen (mål, innhold og planer):			
Avtale for datoer og sted for kommende tilsyn:			
Avtale for særskilte prøver.			
Annet:			
Underskrift foresatte:	Underskrift foresatte:	Underskrift tilsynslærer:	

Vedlegg 3: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med foresatte

Tema	Spørsmål
Foresatte følger læreplanverket og sørger for at eleven oppnår kompetansemålene i de ulike fagene.	Hvem er ansvarlig for opplæringen hjemme? Hvordan foregår opplæringen? Hvordan sikrer dere at læreplanen følges i alle fagene? Planer, læremidler, læringsstrategier, grunnleggende ferdigheter, sosial kompetanse m.m. Deltar eleven på aktiviteter som idrett, kulturskolen eller liknende?
Opplæringen er tilpasset barnets evner og forutsetninger i tråd med opplæringsloven.	Hvordan tilpasses undervisningen hjemme (alder, progresjon og mestring)?
Foresattes vurdering av privat grunnskoleopplæring i hjemmeten og elevens utvikling.	Er eleven på forventet nivå? Hvilke utfordringer møter dere? Hva er videre målsettinger og planer for å nå dem?
Språk og språkopplæring (ved annet morsmål enn norsk)	Hvem står ansvarlig for norskopplæringen og hva er innholdet i opplæringen? Hvilke anledninger og arenaer har barna for å snakke norsk – snakker de med norske barn?

Vedlegg 4: Retningsgivende temaer og spørsmål for samtaler med elev

Tema	Spørsmål
Oppfølging av læreplan og undervisning (fag)	<p>Gjerne forberedt: Kan du vise fram/ fortelle om et arbeid du har gjort?</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva liker/ hvilke fag liker du best å jobbe med? • Er det noe/ noen fag du synes er vanskelig?
Om egen læringssituasjon	<ul style="list-style-type: none"> • Hva gjør du når noe blir vanskelig? • Hvordan lærer du best? • Fortell hvordan du jobber i f.eks. norsk, matematikk, engelsk. • Hvem hjelper deg?
Språk og språkopplæring	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan lærer du språk? • Fortell fra en bok du har lest. • Hvordan lærer du norsk? • Hvordan lærer du engelsk?
Realfag og orienteringsfag	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan lærer du matematikk? • Hvordan lærer du naturfag? • Hvordan lærer du samfunnsfag? • Hvordan lærer du KRLE?
Praktiske og estetiske fag	<ul style="list-style-type: none"> • Mat og helse • Kunst og håndverk • Kroppsøving • Musikk
Interesser, fritid og lek	<ul style="list-style-type: none"> • Hva liker du best å gjøre? • Hvar du noen å være sammen med?
Privat grunnskoleopplæring i hjemmet	<ul style="list-style-type: none"> • Hva er det beste ved å ha hjemmeskole? • Hva liker du minst ved å ha hjemmeskole?

Vedlegg 5: Mal for rapport

Adresse foresatte

Unntatt offentligheten ihht:

Dato:

Rapport fra tilsyn av privat grunnskoleopplæring i hjemmet – navn på elev

Tilstede:

Porsgrunnskommune ved (navn på tilsynslærer ....) gjennomførte tilsyn med privat grunnskoleopplæring i hjemmet (dato og sted).

Kort referat fra tilsynet.

Privat grunnskoleopplæring i hjemmet er regulert av opplæringsloven §22-5. Den private grunnskoleopplæring i hjemmet skal tilsvare den som blir gitt i offentlig grunnskole. Det er et krav om at læreplanverket skal følges, og at barnet får en tilpasset opplæring.

	Ja	Nei
Tilsynet vurderer at eleven får privat grunnskoleopplæring i hjemmet i tråd med lov og forskrift:		